
Susitikimai

Kišeninių kalendorių magija

2011 m. Kovo 4 d.
Živilė KAVALIUSKAITĖ

Šiaulių valstybinės kolegijos Turizmo ir vadybos katedros administratorė, „Šiaulių krašto“ prenumeratorė Jūratė Petraitytė beveik du dešimtmečius renka kišeninius kalendoriukus. Dabar kolekciijoje jų yra sukaupta per 3 tūkstančius: ne tik iš Lietuvos bei kitų Europos šalių, bet ir iš Meksikos, Tailando.

zivile@skrastas.lt

Seniausias — 51 metų

Rinkti kalendoriukus Jūratė pradėjo nuo 1992 metų. Apie kolekciją tada negalvojo: su klasioko pirkdavo knygynuose pasirodžiusius gražius, spalvingus kalendorėlius su animacinių filmukų herojais.

Kai kalendorių prisikaupė gana daug, Jūratė iš dėžutės juos perdėjo į nuotraukų albumus. Pastaraisiais metais kolekcininkė kalendoriukus perkėlė į įmautes, o šias susegė į segtuvus. Segtuvuose kalendoriukai išdėstyti pagal metus ir tematiką.

Šiuo metu kolekciijoje yra per 3100 įvairiausių kalendorių, kurių standartinis dydis — 9x6 centimetrų. Šioje gausybėje Jūratė nepasimeta ir sugeba prisiminti, kokius kalendoriukus turi.

Seniausias kolekciijoje — 1960-ųjų metų leidimo. Jis — tarsi knygutė, su užrašu „Kišeninis kalendorėlis“. Šitą kalendoriuką Jūratė gavo dovanų iš pono Sigito, prekiaujančio sendaikčiais.

Kiti kolekcijos kalendoriukai prasideda nuo 1974-ųjų ir siekia šiuos metus.

„Esu kolekcininkė-mėgėja, nekeliu sau didelių tikslų. Gaunu naujų kalendorėlių — smagu, negaunu — nieko tokio“, — šypsosi Jūratė.

Nuo Meksikos iki Tailando

Daug kalendorių Jūratė parsiveža iš turizmo mugių. Bendradarbiai, kolegos, studentai žino apie J. Petraitytės aistrą ir iš kelionių luktuvų gabena ne ką kitą, o kalendoriukus.

„Turizmo ir vadybos katedros studentai, studijuojantys Turizmo administravimą ir Gamtotvarkos vadybą, retsykais užėina į katedrą ne ko nors pasiteirauti, o padovanoti kalendorėlių“, — džiaugiasi katedros administratorė.

Taip kalendoriukai atkeliavo iš Ukrainos, Kroatijos, Baltarusijos, Čekijos, Latvijos, Italijos, Rusijos, Graikijos, Lenkijos, Turkijos, Vokietijos. Kolekciijoje yra ir vienintelis kalendorėlis iš Tailando.

Paštu į Lietuvą atskrieja kalendoriukai iš Meksikos, kur J. Petraitytė turi susirašinėjimo draugą. Kolekciijoje jau yra 2011-ųjų metų meksikietiški kalendorėliai.

Meksikietiškieji skiriasi nuo lietuviškųjų: nugarėlėje spausdinami ne tik mėnesiai, datos, bet ir įmonių reklama bei sveikinimai su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais. Meksikiečiai — dievobaimingi, tad kalendorėliuose daug religinės tematikos. Nors nevengiama ir žavių pusnuogių moterų kūnų.

Gražiausi iš gražiausių

Knygynų slenkstį Jūratė pradeda minti nuo lapkričio mėnesio, laukdama, kada prekyboje pasirodys nauji kalendoriukai.

„Buvo gavusi dovanų čekį, ir pasiteiravau pardavėjos, kada prasidės kišeninių kalendorių sezonas. Pardavėja įdomiai sureagavo: „Bet jie 50 centų tekainuoja!“ Patikinau, kad aš pirksiu daug“, — juokiasi kolekcininkė.

Kalendorių mados, pastebi Jūratė, nekinta: jei prieš dešimtmetį buvo populiarūs su šuniukų atvaizdais, populiarūs jie ir dabar.

Jūratės neerzina, o atvirksčiai, džiugina į pašto dėžutes prieš rinkimus pasipilantys reklaminiai kalendoriukai, kurie ženkliai papildo kolekciją.

Kolekcijoje yra ir darbovietės, Šiaulių valstybinės kolegijos, kalendoriukai bei pačios kolekcininkės sukurti kalendoriukai iš nuotraukų. „Po daugelio metų ir jie taps įdomūs“, — sako Jūratė. Savo kurtus kalendoriukus kolekcininkė dovanoja ir kitiems.

Šiomet Jūratė knygynuose pasigedo kalendorių su Lietuvos miestų vaizdais. Ši serija anksčiau būdavo sudaroma iš 45 kalendorių.

Kolekcininkė yra išrinkusi ir mėgstamiausius: patinka žaismingi, informatyvius Lietuvos statistikos departamento kalendoriukai, o pats gražiausias — iš serijos „Lietuva“ su lietuviškos atvaizdu.

Kartą per mėnesį Jūratė inventorizuoja kolekciją, prie dovanotų kalendorių užsirašo, iš ko jie gauti. Pildo ir kalendorių registrą.

J. Petraitytė yra surengusi dvi kalendorių parodas Šiaulių apskrityje P. Višinskio viešojoje bibliotekoje ir Šiaulių valstybinėje kolegijoje.

Parodose, kur kalendoriukai eksponuoti pagal tematiką, vienas stendas buvo skirtas ir kitoms kalendorių pusėms, kurios, pasak Jūratės, kartais būna ne mažiau įdomios.

Receptus išsikerpa mama

J. Petraitytė jau šešerius metus yra ištikima „Šiaulių krašto“ prenumeratore. Laikraštį užsisako iš karto metams.

Grįžusi iš darbo, „Šiaulių kraštą“ pirmiausia perverčia, o tada skaito pagrindines medžiagas.

Jūratė nepraleidžia sporto naujienų: pati ne vienerius metus „Atžalyno“ sporto mokykloje lankė imtynių treniruotes, tad jai smagu perskaityti apie pažįstamų trenerių ir jų auklėtinių pasiekimus.

Subtilia ironija žavi „Gyvenimo prieskoniai“. Perskaito „Dienos receptus“, o mama patikusius ir išsikerpa.

„Patinka, kad receptai paprasti ir pats gali pasigaminti be didesnių pastangų“, — sako kolekcininkė.

POMĖGIS: Jūratė Petraitytė piniginėje kalendoriuo nesinešioja: visi jie keliauja į kolekciją.

MEKSIKA: Meksikiečių kalendoriukai — ir dievobaimingi, ir dvelkiantys erotika.

TAILANDAS: Kalendorėlis iš Tailando — vienintelis kolekcijoje.

FAVORITAS: Jūratei Petraitytei kolekciroje gražiausias šis kalendoriukas.

KOLEKCIJA: Jūratė Petraitytė kalendoriukus sega į segtuvus. Per 3100 kalendoriukų sutalpinti į tris segtuvus.

Giedrius BARANAUSKO nuotr.